

WYROK

Warszawa, dnia 23 czerwca 2026 r.

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodniczący: Przemysław Dzierżędzki

Protokolant: Rafał Komoń

po rozpoznaniu na rozprawie odwołań wniesionych do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej:

A. w dniu 4 maja 2026 r. przez wykonawcę **Schneider Electric Polska sp. z o.o. w Warszawie**,

B. w dniu 4 maja 2026 r. przez wykonawcę **Schneider Electric Polska sp. z o.o. w Warszawie**,

w postępowaniach prowadzonych przez **Tauron Dystrybucja S.A. w Krakowie**

na:

A. dostawy 3 i 4 polowych stacji transformatorowych prefabrykowanych SN/nN z obsługą wewnętrzną bez telemechaniki i sygnalizacji zwarć do systemu dyspozytorskiego, Nr referencyjny: PZP/TD-OGŁ/04063/2026 (sygn. akt KIO 2097/26),

B. dostawy 3 i 4 polowych stacji transformatorowych prefabrykowanych SN/nN z obsługą wewnętrzną oraz z telemechaniką i sygnalizacją zwarć do systemu dyspozytorskiego, Nr referencyjny: PZP/TD-OGŁ/04064/2026 (sygn. akt KIO 2099/26)

przy udziale uczestników po stronie odwołującego w postępowaniu o sygn. akt KIO 2097/26:

A. wykonawcy **Elektromontaż-Lublin sp. z o.o. w Lublinie**,

B. wykonawcy **ZJP Emiter sp. z o.o. w Limanowej**,

C. wykonawcy **ENCO sp. z o.o. w Warszawie**,

D. wykonawcy **Strunobet-Migacz sp. z o.o. w Lewinie Brzeskim**

przy udziale uczestnika po stronie zamawiającego w postępowaniu o sygn. akt KIO 2097/26 - wykonawcy **ZPUE S.A. we Włoszczowie**,

przy udziale uczestników po stronie odwołującego w postępowaniu o sygn. akt KIO 2099/26:

A. wykonawcy **Elektromontaż-Lublin sp. z o.o. w Lublinie**,

B. wykonawcy **ZJP Emiter sp. z o.o. w Limanowej**,

C. wykonawcy **ENCO sp. z o.o. w Warszawie**,

D. wykonawcy **Strunobet-Migacz sp. z o.o. w Lewinie Brzeskim**

przy udziale uczestnika po stronie zamawiającego w postępowaniu o sygn. akt KIO 2099/26 - wykonawcy **ZPUE S.A. we Włoszczowie**,

orzeka:

KIO 2097/26

1. oddala odwołanie,

2. kosztami postępowania obciąża wykonawcę **Schneider Electric Polska sp. z o.o. w Warszawie** i:

2.1. zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę **15.000 zł 00 gr** (słownie: piętnaście tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez wykonawcę **Schneider Electric Polska sp. z o.o. w Warszawie** tytułem wpisu od odwołania, kwotę **3.600 zł 00 gr** (słownie: trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) poniesioną przez zamawiającego tytułem wynagrodzenia pełnomocnika,

2.2. zasądza od wykonawcy **Schneider Electric Polska sp. z o.o. w Warszawie** na rzecz **Tauron Dystrybucja S.A. w Krakowie** kwotę **3.600 zł 00 gr** (słownie: trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) stanowiącą koszty postępowania odwoławczego z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika,

KIO 2099/26

3. oddala odwołanie,

4. kosztami postępowania obciąża wykonawcę **Schneider Electric Polska sp. z o.o. w Warszawie** i:

4.1. zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę **15.000 zł 00 gr** (słownie: piętnaście tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez wykonawcę **Schneider Electric Polska sp. z o.o. w Warszawie** tytułem wpisu od odwołania, kwotę **3.600 zł 00 gr** (słownie: trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) poniesioną przez zamawiającego tytułem wynagrodzenia pełnomocnika,

4.2. zasądza od wykonawcy **Schneider Electric Polska sp. z o.o. w Warszawie** na rzecz **Tauron Dystrybucja S.A. w Krakowie** kwotę **3.600 zł 00 gr** (słownie: trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) stanowiącą koszty postępowania odwoławczego z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika.

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby

Sygn. akt: KIO 2097/26, KIO 2099/26

Uzasadnienie

Tauron Dystrybucja S.A. w Krakowie, zwana dalej „zamawiającym”, prowadzi w trybie przetargów nieograniczonych postępowania o udzielenie zamówienia na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 ze zm.), zwanej dalej „ustawą Pzp” lub „Pzp”, których przedmiotem są:

- a) dostawy 3 i 4 polowych stacji transformatorowych prefabrykowanych SN/nN z obsługą wewnętrzną bez telemechaniki i sygnalizacji zwarć do systemu dyspozytorskiego, Nr referencyjny: PZP/TD-OGL/04063/2026 (sygn. akt KIO 2097/26),
- b) dostawy 3 i 4 polowych stacji transformatorowych prefabrykowanych SN/nN z obsługą wewnętrzną oraz z telemechaniką i sygnalizacją zwarć do systemu dyspozytorskiego, Nr referencyjny: PZP/TD-OGL/04064/2026 (sygn. akt KIO 2099/26).

Ogłoszenia o zamówieniach zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej odpowiednio:

- a) 24 kwietnia 2026 r., Dz.U. S: 80/2026, nr 283423-2026,
- b) 24 kwietnia 2026 r., Dz.U. S: 80/2026, nr 280655-2026.

Wobec czynności i zaniechań zamawiającego w ww. postępowaniach 4 maja 2026 r. do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej, zwanej dalej również „Izbą”, wniósł odwołania wykonawca Schneider Electric Polska sp. z o.o. w Warszawie, zwany dalej „odwołującym”.

KIO 2097/26

Odwołujący zarzucił zamawiającemu naruszenie art. 99 ust. 2 i 4 Pzp w zw. z art. 16 pkt 1) i 3) Pzp w zw. z art. 17 ust. 1 Pzp przez opisanie przedmiotu zamówienia w sposób:

- wskazujący na rozwiązanie określonego producenta rozdzielnic średniego napięcia („rozdzielnica SN”), a to wobec wymogu zastosowania miedzianych szyn zbiorczych,
- nieadekwatny i nieproporcjonalny do przedmiotu zamówienia i nieuzasadniony obiektywnymi potrzebami zamawiającego,
- zarazem naruszający zasadę zachowania uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców oraz zasadę proporcjonalności,

a także naruszenie wskazanych powyżej przepisów przez:

- opisanie cech przedmiotu zamówienia w sposób nieproporcjonalny do celów jakie zamierza osiągnąć zamawiający realizując zamówienie oraz w sposób niezapewniający uzyskania najlepszej jakości dostaw i najlepszych efektów zamówienia,
- opisanie przedmiotu zamówienia w sposób utrudniający uczciwą konkurencję i prowadzący do uprzywilejowania lub wyeliminowania niektórych wykonawców lub produktów

podczas gdy:

- obowiązkiem zamawiającego jest sporządzenie takiego opisu przedmiotu zamówienia, który będzie stanowił wyraz prawdziwych i uzasadnionych potrzeb zamawiającego, jednocześnie zgodnych z przepisami Pzp,
- zakwestionowany odwołaniem wymóg wyposażenia rozdzielnic SN w miedziane szyny zbiorcze zawęża krąg potencjalnych wykonawców, eliminuje podmioty oferujące certyfikowane i zgodne z odpowiednimi normami rozdzielnice SN oparte na rozwiązaniu wykorzystującym aluminiowe szyny zbiorcze,
- sam zamawiający w zarządzanej przez siebie sieci z powodzeniem wykorzystuje i eksploatuje rozdzielnice SN z aluminiowymi szynami zbiorczymi,
- inny operator systemu dystrybucji, tj. Enea Operator sp. o.o. w swoim standardzie technicznym odnoszącym się do takiego samego przedmiotu dostawy w zakresie wymagań technicznych rozdzielnic SN w ogóle nie wskazuje na parametr materiału, z którego mają być wykonane szyny zbiorcze, a wymagania wobec tego rozdzielnic SN opisuje za pomocą minimalnych cech i parametrów, którym ma ona odpowiadać;
- rozdzielnice SN z aluminiowymi szynami zbiorczymi z powodzeniem wykorzystywane są przez operatorów systemów dystrybucyjnych na rynku UE;
- na rynku dostępne są certyfikowane rozwiązania równoważne, w szczególności zaś nowoczesne i zgodne z normami rozdzielnice SN z aluminiowymi szynami zbiorczymi, w tym rozdzielnica RM AirSet marki Schneider Electric,
- obligatoryjne zastosowanie szyn zbiorczych z miedzi w rozdzielnicach SN prowadzi do uprzywilejowania wykonawców oferujących takie rozwiązanie i taki produkt, przy jednoczesnym wyeliminowaniu części wykonawców wykorzystujących inne rozwiązania i produkt w postaci rozdzielnic SN z szynami aluminiowymi, w szczególności rozdzielnic RM AirSet marki Schneider Electric;

- rozwiązanie wykorzystujące rozdzielnicę SN typu RM AirSet marki Schneider Electric spełnia te same parametry funkcjonalne, użytkowe, wytrzymałościowe i bezpieczeństwa co rozdzielnice SN z miedzianymi szynami zbiorczymi.

Odwolujący wniósł o nakazanie zamawiającemu, aby:

a) zmienił załącznik nr 9 do SWZ, tj. Projekt Umowy w odniesieniu do wymogu wykonania szyn zbiorczych rozdzielnic SN z miedzi określonego w:

-załączniku nr 2 do Projektu Umowy pn. „Wymagania techniczne dla stacji transformatorowych SN/nN”, pkt. 6.11

Parametry techniczne rozdzielnic SN, Tabela 6.11.23. Parametry techniczne rozdzielnic SN Lp. 23,

-załączniku nr 3 do Projektu Umowy pn. „Charakterystyka techniczna”, Lp. 5.22 tabeli,

-załączniku nr 4 do Projektu Umowy pn. „Specyfikacja techniczna stacji i elementów jej wyposażenia”, Lp. 18.22. tabeli, przez dopuszczenie również rozdzielnic SN z aluminiumowymi szynami zbiorczymi;

b)dokonaną zmianę SWZ przekazał niezwłocznie wszystkim wykonawcom oraz zamieścił stosowną zmianę na stronie internetowej postępowania;

c)przesunął termin składania ofert o czas niezbędny na ich przygotowanie, z uwzględnieniem postanowień art. 90 ust. 2 Pzp,

d)niezwłocznie po opublikowaniu zmiany treści ogłoszenia o zamówieniu w Dz. Urz. UE zamieścił informację o zmianach na stronie internetowej postępowania.

Zamawiający złożył odpowiedź na odwołanie w sprawie o sygn. akt KIO 2097/26, w której wniósł o oddalenie odwołania. W odpowiedzi i w trakcie rozprawy przedstawił uzasadnienie faktyczne i prawne swego stanowiska.

Do postępowania odwoławczego w sprawie o sygn. akt KIO 2097/26 po stronie odwołującego zgłosili przystąpienie:

a)wykonawca Elektromontaż-Lublin sp. z o.o. w Lublinie,

b)wykonawca ZUP Emitec sp. z o.o. w Limanowej,

c)wykonawca ENCO sp. z o.o. w Warszawie,

d)wykonawca Strunobet-Migacz sp. z o.o. w Lewinie Brzeskim.

Wnieśli o uwzględnienie odwołania. W zgłoszeniach przystąpienia, w pismach i w trakcie rozprawy przedstawili uzasadnienie faktyczne i prawne swego stanowiska.

Do postępowania odwoławczego w sprawie o sygn. akt KIO 2097/26 po stronie zamawiającego zgłosił przystąpienie wykonawca ZPUE S.A we Włoszczowie.

Złożył pismo procesowe, w którym wniósł o oddalenie odwołania. W zgłoszeniu przystąpienia, w piśmie i w trakcie rozprawy przedstawił uzasadnienie faktyczne i prawne swego stanowiska.

KIO 2099/26

Odwolujący zarzucił zamawiającemu naruszenie art. 99 ust. 2 i 4 Pzp w zw. z art. 16 pkt 1) i 3) Pzp w zw. z art. 17 ust. 1 Pzp przez opisanie przedmiotu zamówienia w sposób:

-wskazujący na rozwiązanie określonego producenta rozdzielnic średniego napięcia („rozdzielnica SN”), a to wobec wymogu zastosowania miedzianych szyn zbiorczych,

- nieadekwatny i nieproporcjonalny do przedmiotu zamówienia i nieuzasadniony obiektywnymi potrzebami zamawiającego,

- zarazem naruszający zasadę zachowania uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców oraz zasadę proporcjonalności,

a także naruszenie wskazanych powyżej przepisów przez:

-opisanie cech przedmiotu zamówienia w sposób nieproporcjonalny do celów jakie zamierza osiągnąć zamawiający realizując zamówienie oraz w sposób niezapewniający uzyskania najlepszej jakości dostaw i najlepszych efektów zamówienia,

-opisanie przedmiotu zamówienia w sposób utrudniający uczciwą konkurencję i prowadzący do uprzywilejowania lub wyeliminowania niektórych wykonawców lub produktów

podczas gdy:

- obowiązkiem zamawiającego jest sporządzenie takiego opisu przedmiotu zamówienia, który będzie stanowił wyraz prawdziwych i uzasadnionych potrzeb zamawiającego, jednocześnie zgodnych z przepisami Pzp,

- zakwestionowany odwołaniem wymóg wyposażenia rozdzielnic SN w miedziane szyny zbiorcze zawęży krąg potencjalnych wykonawców, eliminuje podmioty oferujące certyfikowane i zgodne z odpowiednimi normami rozdzielnice SN oparte na rozwiązaniu wykorzystującym aluminiumowe szyny zbiorcze,

- sam zamawiający w zarządzanej przez siebie sieci z powodzeniem wykorzystuje i eksploatuje rozdzielnice SN z aluminiumowymi szynami zbiorczymi,

- inny operator systemu dystrybucji, tj. Enea Operator sp. o.o. w swoim standardzie technicznym odnoszącym się do

takiego samego przedmiotu dostawy w zakresie wymagań technicznych rozdzielnic SN w ogóle nie wskazuje na parametr materiału, z którego mają być wykonane szyny zbiorcze, a wymagania wobec tego rozdzielnic SN opisuje za pomocą minimalnych cech i parametrów, którym ma ona odpowiadać;

- rozdzielnice SN z aluminiowymi szynami zbiorczymi z powodzeniem wykorzystywane są przez operatorów systemów dystrybucyjnych na rynku UE;
- na rynku dostępne są certyfikowane rozwiązania równoważne, w szczególności zaś nowoczesne i zgodne z normami rozdzielnice SN z aluminiowymi szynami zbiorczymi, w tym rozdzielnica RM AirSet marki Schneider Electric,
- obligatoryjne zastosowanie szyn zbiorczych z miedzi w rozdzielnic SN prowadzi do uprzywilejowania wykonawców oferujących takie rozwiązanie i taki produkt, przy jednoczesnym wyeliminowaniu części wykonawców wykorzystujących inne rozwiązania i produkt w postaci rozdzielnic SN z szynami aluminiowymi, w szczególności rozdzielnic RM AirSet marki Schneider Electric;
- rozwiązanie wykorzystujące rozdzielnicę SN typu RM AirSet marki Schneider Electric spełnia te same parametry funkcjonalne, użytkowe, wytrzymałościowe i bezpieczeństwa co rozdzielnice SN z miedzianymi szynami zbiorczymi.

Odwolujący wniósł o nakazanie zamawiającemu, aby:

a) zmienił załącznik nr 9 do SWZ, tj. Projekt Umowy w odniesieniu do wymogu wykonania szyn zbiorczych rozdzielnic SN z miedzi określonego w:

-załączniku nr 2 do Projektu Umowy pn. „Wymagania techniczne dla stacji transformatorowych SN/nN”, pkt. 6.11 Parametry techniczne rozdzielnic SN, Tabela 6.11.23. Parametry techniczne rozdzielnic SN Lp. 23,

-załączniku nr 3 do Projektu Umowy pn. „Charakterystyka techniczna”, Lp. 5.22 tabeli,

-załączniku nr 4 do Projektu Umowy pn. „Specyfikacja techniczna stacji i elementów jej wyposażenia”, Lp. 18.22. tabeli, przez dopuszczenie również rozdzielnic SN z aluminiowymi szynami zbiorczymi;

b)dokonaną zmianę SWZ przekazał niezwłocznie wszystkim wykonawcom oraz zamieścił stosowną zmianę na stronie internetowej postępowania;

c)przesunął termin składania ofert o czas niezbędny na ich przygotowanie, z uwzględnieniem postanowień art. 90 ust. 2 Pzp,

d)niezwłocznie po opublikowaniu zmiany treści ogłoszenia o zamówieniu w Dz. Urz. UE zamieścił informację o zmianach na stronie internetowej postępowania.

Zamawiający złożył odpowiedź na odwołanie w sprawie o sygn. akt KIO 2099/26, w której wniósł o oddalenie odwołania. W odpowiedzi i w trakcie rozprawy przedstawił uzasadnienie faktyczne i prawne swego stanowiska.

Do postępowania odwoławczego w sprawie o sygn. akt KIO 2099/26 po stronie odwołującego zgłosili przystąpienie:

a)wykonawca Elektromontaż-Lublin sp. z o.o. w Lublinie,

b)wykonawca ZUP Emitter sp. z o.o. w Limanowej,

c)wykonawca ENCO sp. z o.o. w Warszawie,

d)wykonawca Strunobet-Migacz sp. z o.o. w Lewinie Brzeskim.

Wnieśli o uwzględnienie odwołania. W zgłoszeniach przystąpień, w pismach i w trakcie rozprawy przedstawili uzasadnienie faktyczne i prawne swego stanowiska.

Do postępowania odwoławczego w sprawie o sygn. akt KIO 2099/26 po stronie zamawiającego zgłosił przystąpienie wykonawca ZPUE S.A we Włoszczowie.

Złożył pismo procesowe, w którym wniósł o oddalenie odwołania. W zgłoszeniu przystąpienia, w piśmie i w trakcie rozprawy przedstawił uzasadnienie faktyczne i prawne swego stanowiska.

Uwzględniając całość dokumentacji z przedmiotowych postępowań, w tym w szczególności: ogłoszenia o zamówieniach, postanowienia specyfikacji warunków zamówienia (SWZ), odpowiedzi na pytania dotyczące treści SWZ, modyfikacje SWZ, załączniki do pism procesowych stron i uczestników, jak również biorąc pod uwagę oświadczenia, stanowiska i dokumenty złożone przez strony i uczestników w trakcie posiedzenia i rozprawy, Krajowa Izba Odwoławcza ustaliła i zważyła, co następuje:

Art. 16 ustawy Pzp stanowi, że *Zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób:*

- 1) *zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców;*
- 2) *przejrzysty;*
- 3) *proporcjonalny.*

Art. 17 ust. 1 Pzp stanowi, że *Zamawiający udziela zamówienia w sposób zapewniający:*

- 1) *najlepszą jakość dostaw, usług, oraz robót budowlanych, uzasadnioną charakterem zamówienia, w ramach środków, które zamawiający może przeznaczyć na jego realizację, oraz*
- 2) *uzyskanie najlepszych efektów zamówienia, w tym efektów społecznych, środowiskowych oraz gospodarczych, o ile*

którykolwiek z tych efektów jest możliwy do uzyskania w danym zamówieniu, w stosunku do poniesionych nakładów.

Art. 99 ust. 2 Pzp stanowi, że Zamawiający określa w opisie przedmiotu zamówienia wymagane cechy dostaw, usług lub robót budowlanych. Cechy te mogą odnosić się w szczególności do określonego procesu, metody produkcji, realizacji wymaganych dostaw, usług lub robót budowlanych, lub do konkretnego procesu innego etapu ich cyklu życia, nawet jeżeli te czynniki nie są ich istotnym elementem, pod warunkiem że są one związane z przedmiotem zamówienia oraz proporcjonalne do jego wartości i celów.

Art. 99 ust. 4 Pzp stanowi, że Przedmiotu zamówienia nie można opisywać w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję, w szczególności przez wskazanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, źródła lub szczególnego procesu, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę, jeżeli mogłoby to doprowadzić do uprzywilejowania lub wyeliminowania niektórych wykonawców lub produktów.

Ustalono, że zamawiający prowadzi w trybie przetargów nieograniczonych postępowania o udzielenie zamówień sektorowych, których przedmiotem są:

- a) dostawy 3 i 4 polowych stacji transformatorowych prefabrykowanych SN/nN z obsługą wewnętrzną bez telemechaniki i sygnalizacji zwarć do systemu dyspozytorskiego, Nr referencyjny: PZP/TD-OGL/04063/2026 (sygn. akt KIO 2097/26),
- b) dostawy 3 i 4 polowych stacji transformatorowych prefabrykowanych SN/nN z obsługą wewnętrzną oraz z telemechaniką i sygnalizacją zwarć do systemu dyspozytorskiego, Nr referencyjny: PZP/TD-OGL/04064/2026 (sygn. akt KIO 2099/26).

Kolejno ustalono, że w specyfikacji warunków zamówienia (SWZ) w postępowaniu ad. a) zamawiający przewidział, co następuje.

Rozdział 2. Przedmiot Zamówienia

2.1 Opis Przedmiotu Zamówienia

2.1.1 Przedmiotem Zamówienia są 3 i 4 polowych stacji transformatorowych prefabrykowanych SN/nN z obsługą wewnętrzną bez telemechaniki i sygnalizacji zwarć do systemu dyspozytorskiego, wyposażonych w rozdzielnicę SN w izolacji gazowej ("g") albo izolacji stała – powietrznej ("s"), których definicje zawiera Załącznik nr 2 do Projektu Umowy, stanowiącego Załącznik nr 9 do SWZ.

2.1.2 Szczegółowy opis Przedmiotu Zamówienia, został określony w Projekcie Umowy stanowiącym Załącznik nr 9 do SWZ.

Kolejno ustalono, że w załączniku nr 2 do Projektu Umowy (załącznik nr 9 do SWZ) pn. „Wymagania techniczne dla stacji transformatorowych SN/nN” zamawiający przewidział m.in.:

6.11 Parametry techniczne rozdzielnic SN

Tabela 6.11.23. Parametry techniczne rozdzielnic SN:

Lp. 23, szyny zbiorcze miedziane.

Ustalono ponadto, że w załączniku nr 3 do Projektu Umowy pn. „Charakterystyka techniczna” w tabeli zamawiający przewidział:

Lp. 5.22 – Szyny zbiorcze, miedziane.

Ustalono również, że załączniku nr 4 do Projektu Umowy pn. „Specyfikacja techniczna stacji i elementów jej wyposażenia” w tabeli zamawiający przewidział:

Lp. 18.22. – Szyny zbiorcze miedziane.

Kolejno ustalono, że w specyfikacji warunków zamówienia (SWZ) w postępowaniu ad. b) zamawiający przewidział, co następuje.

Rozdział 2. Przedmiot Zamówienia

2.1 Opis Przedmiotu Zamówienia

2.1.1 Przedmiotem Zamówienia są dostawy 3 i 4 polowych stacji transformatorowych prefabrykowanych SN/nN z obsługą wewnętrzną oraz z telemechaniką i sygnalizacją zwarć do systemu dyspozytorskiego, wyposażonych w rozdzielnicę SN w izolacji gazowej ("g") albo izolacji stała – powietrznej ("s"), których definicje zawiera Załącznik nr 2 do Projektu Umowy,

stanowiącego Załącznik nr 9 do SWZ.

2.1.2 Szczegółowy opis Przedmiotu Zamówienia, został określony w Projekcie Umowy stanowiącym Załącznik nr 9 do SWZ.

Kolejno ustalono, że w załączniku nr 2 do Projektu Umowy (załącznik nr 9 do SWZ) pn. „Wymagania techniczne dla stacji transformatorowych SN/nN” zamawiający przewidział m.in.:

6.11 Parametry techniczne rozdzielnic SN

Tabela 6.11.23. Parametry techniczne rozdzielnic SN:

Lp. 23, szyny zbiorcze miedziane.

Ustalono ponadto, że w załączniku nr 3 do Projektu Umowy pn. „Charakterystyka techniczna” w tabeli zamawiający przewidział:

Lp. 5.22 – Szyny zbiorcze, miedziane.

Ustalono również, że załączniku nr 4 do Projektu Umowy pn. „Specyfikacja techniczna stacji i elementów jej wyposażenia” w tabeli zamawiający przewidział:

Lp. 18.22. – Szyny zbiorcze miedziane.

Odwolania nie zasługiwały na uwzględnienie.

Odwolujący w odwołaniu zaskarżył postanowienia Specyfikacji Warunków Zamówienia ("SWZ") w części obejmującej następujące załączniki do projektów umów, stanowiących załączniki nr 9 do obu SWZ, tj.:

a) załącznik nr 2 do projektu umowy pn. „Wymagania techniczne dla stacji transformatorowych SN/nN” w zakresie pkt. 6.11 Parametry techniczne rozdzielnic SN, Tabela 6.11.23. Parametry techniczne rozdzielnic SN Lp. 23, gdzie zamawiający wprowadził wymóg miedzianych szyn zbiorczych;

b) załącznik nr 3 do projektu umowy pn. „Charakterystyka techniczna” w zakresie Lp. 5.22 tabeli składającej się na ten załącznik, gdzie dla rozdzielnic SN również przewidziano wymóg miedzianych szyn zbiorczych w rozdzielnic SN;

c) załącznik nr 4 do projektu umowy pn. „Specyfikacja techniczna stacji i elementów jej wyposażenia” w zakresie Lp. 18.22. tabeli składającej się na ten załącznik, gdzie w odniesieniu do rozdzielnic SN powtórzono wymóg miedzianych szyn zbiorczych.

Odwolujący podniósł, że taki opis przedmiotu zamówienia narusza przepisy art. 99 ust. 2 i 4 Pzp w zw. z art. 16 pkt 1 i 3 Pzp w zw. z naruszeniem art. 17 ust. 1 Pzp.

Odwolujący wniósł o nakazanie zamawiającemu zmiany zaskarżonych postanowień przez dopuszczenie również rozdzielnic SN z aluminiowymi szynami zbiorczymi.

Izba rozpoznała odwołania wyłącznie w granicach wyznaczonych treścią art. 555 Pzp. Zgodnie z tym przepisem, *Izba nie może orzekać co do zarzutów, które nie były zawarte w odwołaniu. Za zarzut w rozumieniu ww. przepisy uznaje się konkretne okoliczności faktyczne mające świadczyć o naruszeniu przez zamawiającego przepisów Pzp. Wskazanie zaś nowych faktów, nawet wyczerpujących definicję tego samego przepisu, świadczy o formułowaniu nowych zarzutów. Jak słusznie wskazano w uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z 29 czerwca 2009 r. w spr. X Ga 110/09, „O tym jakie twierdzenia lub zarzuty podnosi strona w postępowaniu nie przesądza bowiem proponowana przez nią kwalifikacja prawna ale okoliczności faktyczne wskazane przez tę stronę. Jeśli więc strona nie odwołuje się do konkretnych okoliczności faktycznych to skład orzekający nie może samodzielnie ich wprowadzić do postępowania tylko dlatego, że można je przyporządkować określonej, wskazanej w odwołaniu kwalifikacji prawnej.”.*

W pierwszej kolejności odwołujący powołał się na certyfikat zgodności NR DZC.522.141.2423 Wydanie nr 02 z dnia 29 października 2025 r. wydany dla oferowanej przez siebie rozdzielnic SN typu RM AirSeT przez Instytut Energetyki - Państwowy Instytut Badawczy, Zespół ds. Certyfikacji i Inspekcji. Odwołujący wywodził, że *rzeczony certyfikat to kluczowy dokument, który przemawia za brakiem po stronie Zamawiającego jakiegokolwiek uzasadnienia dla wymogu wykonania spornego elementu (szyn) z miedzi.*

Izba stwierdziła, że dokument ten dowodził jedynie, że urządzenie okazało się zgodne z minimalnymi wymaganiami określonymi w odpowiednich normach. Oznaczało to też, że w toku badania na zgodność z normą urządzenie zostało przetestowane w warunkach laboratoryjnych. Podkreślenia wymagało, że normy techniczne, które następnie potwierdzane są w procesie certyfikacji określają co do zasady minimalny, dopuszczalny poziom bezpieczeństwa, funkcjonalności lub jakości dla danej kategorii wyrobu. Jak wielokrotnie jednak wskazywano już w

orzeczeniach Izby, przytoczonych choćby w odpowiedzi na odwołanie i zgłoszeniu przystąpienia ZPUE, zamawiający ma prawo formułowania dalej idących wymagań jakościowych wykraczających poza normy, jeśli jest to uzasadnione jego uzasadnionymi, obiektywnymi potrzebami.

Ponadto podkreślenia wymagało, że przedmiotem zamówienia nie była jakaś abstrakcyjna dostawa rozdzielnic SN. Zamawiający jest operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, a nabywane urządzenia mają pracować w infrastrukturze służącej zapewnieniu ciągłości dostaw energii elektrycznej. Jest to infrastruktura o szczególnym znaczeniu dla bezpieczeństwa i ciągłości funkcjonowania państwa. W związku z powyższym opisując przedmiot zamówienia zamawiający miał prawo wziąć pod uwagę uwarunkowania tej infrastruktury, w jakich zamawiane urządzenia będą funkcjonowały. Przedmiotem zamówienia jest dostawa takich urządzeń, które będą pracowały przez wiele lat w konkretnej sieci dystrybucyjnej zamawiającego, która znajduje się w określonym stanie i dla której zdefiniowano określone standardy techniczne, serwisowe i eksploatacyjne. Z punktu widzenia zamawiającego i jego klientów kluczowa jest pewność, niezawodność potwierdzona wieloletnimi doświadczeniami, w sieci elektroenergetycznej zamawiającego przy zmiennej wilgotności, temperaturze, zmiennym obciążeniu, zwarcia i w okresie dużo dłuższym niż testy laboratoryjne. Zamawiający jest operatorem elektroenergetycznego systemu dystrybucyjnego, zaś infrastruktura, w której zamawiane urządzenia będą pracować może być uznana za infrastrukturę o istotnym znaczeniu dla bezpieczeństwa i ciągłości funkcjonowania państwa. Nie można było się zatem zgodzić z odwołującym jakoby zamawiający, a już zwłaszcza opisując przedmiot zamówienia tego rodzaju, nie miał prawa określić wymagań wobec zamawianych przez siebie urządzeń wykraczających poza minimalne wymagania wynikające z ich certyfikacji.

W tym kontekście Izba wzięła pod uwagę, że zaskarżone przez odwołującego postanowienia SWZ nie miały charakteru przypadkowego. Wymagania te wynikały bowiem wprost ze Standardu technicznego nr 17/2016 - stacje transformatorowe prefabrykowane SN/nN do stosowania w TAURON Dystrybucja S.A. (wersja piąta). Zamawiający załączył ten standard do odpowiedzi na odwołanie. Standard ten nie został przygotowany na potrzeby tego postępowania, gdyż został przygotowany niezależnie od niego. W standardzie tym zaś wskazano wyraźnie wymóg zastosowania szyn miedzianych (zob. Tabela 7.11.3, pkt 23, str. 26, oraz pkt 7.16.1.4 i pkt 7.16.1.5, str. 37). Zamawiający w odpowiedzi na odwołanie wyjaśnił, że standard ten został opracowywany przez Biuro Standaryzacji TAURON Dystrybucja S.A. Jak wskazał zamawiający w odpowiedzi na odwołanie, *jednostka ta sprawuje nadzór nad jakością stosowanych rozwiązań i urządzeń, prowadzi procedury kwalifikacji urządzeń i materiałów na Listy Kwalifikowane, prowadzi audyty jakości u producentów, rozwiązuje problemy z awaryjnymi urządzeniami, analizuje zdarzenia występujące w sieci elektroenergetycznej, zaś wnioski z prowadzonych analiz uwzględnia w opracowywanych standardach technicznych. W ramach dopuszczenia do stosowania w sieci TAURON Dystrybucja S.A. tworzone są tzw. Listy kwalifikowane urządzeń (poprzedzone pilotażami) takich jak automatyka EAZ, sprzęt do linii napowietrznych SN i nN, przewody do linii napowietrznych, transformatory i wiele innych.*

Zdaniem Izby potrzeba i konieczność funkcjonowania tego rodzaju standardu jest uzasadniona biorąc pod uwagę specyficzny obszar działalności zamawiającego. Analogiczne standardy obowiązują także u innych operatorów systemów dystrybucyjnych w Polsce, o czym będzie mowa poniżej.

Przy wyrokowaniu Izba wzięła pod uwagę, że standard zamawiającego obowiązuje już od 2016 r. Zdaniem Izby upływ 10 lat to stosunkowo długi okres, aby można było się dostosować do jego wymagań. Nie można było zatem utrzymywać, że wymóg zamawiającego w tym zakresie mógłby być jakimkolwiek zaskoczeniem dla rynku, w tym dla odwołującego. Skoro od tylu lat odwołujący wiedział o tym standardzie i mimo to nie dostosował się do niego, to okoliczność ta może być uznana wyłącznie za jego własną decyzję biznesową.

Odwołujący podniósł w odwołaniu, że wymagania techniczne obowiązujące u innego dystrybutora, to jest Enea Operator sp. z o.o. dla stacji transformatorowych SN/nN w odniesieniu do rozdzielnic SN pomijają materiał, z którego mają być wykonane szyny zbiorcze. Odwołujący wywodził, że Enea opisuje wyposażenie strony SN za pomocą cech i parametrów, którym odpowiadać ma m. in. rozdzielnica SN. W tym zakresie odwołujący powołał się na dowód:

a) standard obowiązujący w sieci Enea Operator sp. z o.o. pn. „Stacje elektroenergetyczne średniego napięcia. Zeszyt 1. Stacje transformatorowe kompaktowe prefabrykowane SN/nn do 630 kVA oraz złącza/szafy kablowe SN”, gdzie m. in. w pkt 4.3. opisane zostały wymagania wobec wyposażenia strony SN, w tym rozdzielnic;

b) standard obowiązujący w sieci Enea Operator sp. z o.o. pn. "Stacje elektroenergetyczne średniego napięcia. Zeszyt 2. Stacje transformatorowe kompaktowe prefabrykowane SN/nn do 400 kVA „uproszczone”, gdzie m. in. w pkt 4.3. opisane zostały wymagania wobec wyposażenia strony SN, w tym rozdzielnic SN.

Dodatkowo w piśmie procesowym odwołujący podniósł, że również Energa- Operator S.A. oraz Stoen Operator sp. z o.o. nie określają materiału, z którego mają być wykonane szyny zbiorcze w rozdzielnicy SN. Celem wykazania powyższego załączył do swego pisma dowody:

- Specyfikacja obowiązująca w sieci Energa-Operator S.A. pn. "Wnętrzowe stacje transformatorowe SN/nn", gdzie m. in. w pkt 3.5 opisane zostały wymagania stawiane rozdzielnicy SN;
- Specyfikacja obowiązująca w sieci Energa-Operator S.A. pn. "Rozdzielnice wewnętrzne rozdziału wtórnego SN", gdzie m. in. w pkt 3.4 opisane zostały wymagania stawiane rozdzielnicy wewnętrznej rozdziału wtórnego SN; 15
- Specyfikacja obowiązująca w sieci Energa-Operator S.A. pn. "Rozdzielnice wewnętrzne rozdziału wtórnego SN w obudowie betonowej", gdzie m. in. w pkt 3.5 opisane zostały wymagania stawiane rozdzielnicy wewnętrznej SN;
- Specyfikacja techniczna obowiązująca w sieci Stoen Operator sp. z o.o. pn. "Rozdzielnice w izolacji gazowej dla napięcia znamionowego 24kV", gdzie m. in. w pkt 3.2 opisane zostały parametry elektryczne rozdzielnic a w pkt 4 ich konstrukcja.

Izba wzięła pod uwagę, że standardy poszczególnych operatorów są wynikiem ich własnych doświadczeń. Ponadto standardy te wynikają z uwarunkowań i specyficznych wymagań ich własnych sieci. Odwołujący nie wykazał, że uwarunkowania sieci zamawiającego i sieci ww. operatorów są identyczne. Wreszcie standardy te dotyczą określonego rodzaju urządzeń. Przykładowo standardy Enea Operator, na jakie powołał się odwołujący, dotyczyły konkretnego rodzaju stacji, to jest odpowiednio: *Stacje transformatorowe kompaktowe prefabrykowane SN/nn do 630 kVA oraz złącza/szafy kablowe SN* oraz *Stacje transformatorowe kompaktowe prefabrykowane SN/nn do 400 kVA „uproszczone”*

Przy wyrokowaniu Izba wzięła także pod uwagę, że zaskarżone wymaganie zamawiającego nie było wymaganiem zastrzeżonym przez tylko jednego operatora sieci w Polsce, to jest zamawiającego. Przystępujący ZPUE powołał się bowiem w zgłoszeniu przystąpienia na standardy obowiązujące w PGE Dystrybucja S.A. Przystępujący wskazał, że zgodnie z dokumentem „*Standardy techniczne stacji transformatorowych wewnętrznych SN/nn w PGE Dystrybucja S.A.*” który obowiązuje od 2010 roku z późniejszymi aktualizacjami, obecnie najnowsza wersja standardu (Standardy–stacji-transformatorowych-wnetrzowych-SN-i-nn-w-PGE-Dystrybucja-obowiazuje-od-16-07-2025r) w rozdziale dotyczącym rozdzielnic SN wskazuje, że:

•pkt 5.6.1 „Wyposażenie i układ pól rozdzielnic SN” – standardowo przewiduje się wykonanie rozdzielnic SN z szynami miedzianymi, niezależnie od zastosowanej technologii izolacji (powietrznej, stało-powietrznej lub gazowej).

Przystępujący ZPUE wskazał także, że powyższy wymóg znalazł potwierdzenie w dokumentach o charakterze wytycznych systemowych, tj. w „*Wytycznych do budowy systemów elektroenergetycznych w PGE Dystrybucja S.A.*” – *Tom 5: Stacje transformatorowe SN/nn*, (Wytyczne-do-budowy-systemow-elektroenergetycznych-Tom-5-Stacje-transformatorowe-SN-nN-obowiazuje-od-16-07-2025r) gdzie w:

• pkt 6.4.1 „Rodzaje wykonania rozdzielnic SN” wprost wskazano, że wymaga się wykonania rozdzielnic SN z szynami miedzianymi, przy jednoczesnym dopuszczeniu różnych technologii izolacji.

Celem wykazania ww. faktów załączył do zgłoszenia przystąpienia powoływane dokumenty. Powyższe dowody potwierdzały, że konieczność zastosowania szyn miedzianych w rozdzielnicach SN wynika z standardów technicznych, obowiązujących także u innego niż zamawiający, a zarazem jednego z największych operatorów sieci na terenie kraju, to jest PSE. Operator ten, działając niezależnie od zamawiającego, w ramach swoich własnych procedur, praktyki, doświadczeń doszedł jednak do takich samych wniosków.

Odwołujący kolejno podniósł w odwołaniach, jakoby sporne wymagania eliminują z postępowania wykonawców, którzy w swoich ofertach proponują rozwiązania oparte na rozdzielnicach SN z szynami zbiorczymi wykonanymi z aluminium. Innymi słowy dochodzi do istotnego ograniczenia kręgu wykonawców, którzy mogą ubiegać się o zamówienie. Innymi słowy Zamawiający bez obiektywnego uzasadnienia pozbawia Odwołującego możliwości dostarczenia w ramach Zamówienia Rozdzielnic RM AirSet. Wprowadzając zakwestionowane odwołaniem wymaganie Odwołujący stara się uzyskać dostawę stacji wyposażonych w rozdzielnice SN produkowane przez jednego z konkurentów Odwołującego, w szczególności zaś ZPUE, ABB, Siemens czy Eaton.

Izba stwierdziła, że odwołujący nie udowodnił, aby utrzymanie spornego wymogu prowadziło do istotnego ograniczenia kręgu potencjalnych wykonawców.

Jak twierdził sam odwołujący w odwołaniu, na rynku występują rozwiązania oparte na rozdzielnicach SN z szynami zbiorczymi wykonanymi z miedzi produkcji ZPUE, ABB, Siemens czy Eaton. Kolejno Izba ustaliła, że utrzymanie

spornego wymogu doprowadzi do braku możliwości ofertowania wyłącznie rozdzielnic SN z aluminiowymi szynami zbiorczymi. Odwołujący nie wykazał, aby rozdzielnice SN z aluminiowymi szynami zbiorczymi na rynku polskim oferował jeszcze jakiś inny producent poza odwołującym. W braku dowodu Izba ustaliła, że jedynym producentem takiego rozwiązania jest wyłącznie odwołujący. Nie można było się zatem zgodzić z odwołującym, jakoby skutek utrzymania spornego wymogu doszło do istotnego ograniczenia kręgu wykonawców, którzy mogą ubiegać się o zamówienie. Bezzasadne było także powoływanie się na argument w postaci znacznej liczby przystąpień do postępowań odwoławczych po stronie odwołującego. Wykonawcy ci są bowiem producentami, ale stacji elektroenergetycznych SN/nN, których elementem wyposażenia może być rozdzielnica SN. Przy czym może być to zarówno rozdzielnica z szynami aluminiowymi, jaką na rynek polski oferuje wyłącznie odwołujący, jak również rozdzielnice z szynami miedzianymi innych producentów. Wśród tych producentów można było wymienić zaś np. ABB, Eaton, Siemens, ZPUE, Ormazabal. W piśmie procesowym z 17 czerwca 2026 r. odwołujący podniósł, że *Na rynku polskim aktualnie nie są dostępne rozdzielnice SN marki Ormazabal oraz ABB. Podmioty te nie ofertują aktualnie swoich rozdzielnic SN bez gazu SF6 na rynek polski. Dodatkowo dla rozdzielnic firmy Ormazabal nie uzyskano certyfikatu na rynek polski. Rozdzielnice firmy Siemens z kolei mają odległe terminy dostaw*. Izba stwierdziła po pierwsze, że odwołujący w swym piśmie procesowym zmienił swe twierdzenia w stosunku do odwołania. Jak wskazano wcześniej odwołujący oparł swe odwołanie na twierdzeniu, że na rynku występują rozwiązania oparte na rozdzielnicach SN z szynami zbiorczymi wykonanymi z miedzi produkcji ZPUE, ABB, Siemens czy Eaton. Z kolei w piśmie procesowym wskazywał, że jednak niektóre rozwiązania są niedostępne, czym zmieniał swe zarzuty, co jest niedopuszczalne w świetle art. 555 Pzp. Niezależnie od powyższego Izba stwierdziła, że nowe zarzuty odwołującego oparte na nowych twierdzeniach z pisma pozostały gołosłowne, gdyż nie zostały poparte żadnym dowodem.

Kolejno odwołujący podniósł w odwołaniu, że sam zamawiający w zarządzanej przez siebie sieci, wykorzystuje i eksploatuje rozdzielnice RM AirSet oferowane przez niego. Odwołujący wskazał, że takie urządzenia są dostarczane do Tauron m. in. w toku realizacji zakończonego już postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na dostawy pn. *"Dostawa złączy kablowych SN na potrzeby TAURON Dystrybucja S.A.* (nr postępowania: PZP/TD-CN/01669/2025). Odwołujący wskazał, że *Pierwotne wymagania techniczne Zamawiającego w odniesieniu do szyn zbiorczych w rozdzielnicach SN również przewidywały wykonanie tego elementu z miedzi. Tauron odstąpił jednak od tego wymogu i dopuścił zastosowanie rozdzielnic SN z szynami aluminiowymi. Nastąpiło to w ramach odpowiedzi udzielonej przez Tauron w dniu 16 kwietnia 2025 r. na pytania złożone przez wykonawców, tj. w ramach odpowiedzi na Pytanie nr 29, Pytanie nr 35 oraz Pytanie nr 39. Celem wykazania tych faktów odwołujący załączył do odwołania:*

- wyciąg ze Specyfikacji Warunków Zamówienia pn. *„Dostawa złączy kablowych SN na potrzeby TAURON Dystrybucja S.A.”*; nr postępowania: PZP/TD-CN/01669/2025 wraz z wyciągiem z załącznika nr 11 do ww. SWZ,

- wyciąg z załącznika nr 10 do Specyfikacji Warunków Zamówienia pn. *„Dostawa złączy kablowych SN na potrzeby TAURON Dystrybucja S.A.”*; nr postępowania: PZP/TD-CN/OI 669/2025.

Odwołujący wskazał, że w wyniku rozstrzygnięcia tego postępowania w ramach zadania nr 1 została wybrana jako najkorzystniejsza oferta wykonawcy Strunobet-Migacz sp. z o.o., który oparł swoje rozwiązania o urządzenia odwołującego. Odwołujący powołał się w tym zakresie na załączony do odwołania dowód – wyciąg z umowy współpracy zawartą między nim a Strunobet-Migacz sp. z o.o.

Zamawiający wyjaśnił w odpowiedzi na odwołanie, że w ww. postępowaniu dopuścił rozwiązania oparte na szynach aluminiowych w ramach pilotażu, który trwa do chwili obecnej. Zamawiający wyjaśnił także, że jego zamiarem było sprawdzenie rozwiązania w pełnym cyklu rocznym i dopiero po jego zakończeniu będą znane wstępne (lecz wciąż nierozstrzygujące) wnioski z wykorzystania szyn tego rodzaju.

Odwołujący w piśmie procesowym zaprzeczał twierdzeniem zamawiającego, jakoby dopuszczenie rozwiązania opartego na szynach aluminiowych w ww. przetargu miało być pilotażem. Zdaniem odwołującego miały o tym świadczyć następujące okoliczności:

- wymaganie zamawiającego w odniesieniu do wymaganego materiału szyn zbiorczych rozdzielnic SN zostało zmienione w wyniku pytań wykonawców do specyfikacji warunków zamówienia;

- rozwiązanie aluminiowe w zakresie szyn zostało dopuszczone obok rozwiązania miedzianego, co przeczy pilotażowemu/testowemu charakterowi rozdzielnic SN z szynami aluminiowymi.

W ocenie Izby okoliczność, że dopuszczenie to pojawiło się w toku ww. postępowania i jako alternatywne wobec rozwiązania miedzianego nie świadczy jeszcze o tym, że dopuszczenie to nie mogło zostać przewidziane jako pole do testowania. Nie wyłącza takiego charakteru okoliczność, że zdaniem odwołującego procedura ta nie ma charakteru sformalizowanego. Procedury te mogą mieć charakter wewnętrzny, obejmować ocenę zachowania urzędów, zdarzeń

występujących w trakcie eksploatacji itp.

Nie można również zgodzić się z zastrzeżeniem odwołującego, że skoro rozwiązanie oparte na rozdzielnicach SN z aluminium jest dopuszczalne, zainstalowane i eksploatowane w rzeczywistej sieci zamawiającego to nie jest to pilotaż. Przeciwnie, celem pilotażu może być jednak sprawdzenie działania urządzeń w rzeczywistej sieci zamawiającego w jakimś ograniczonym zakresie, czasie czy warunkach. Ponadto o tym, że jest to pilotaż mogła świadczyć okoliczność, że w ślad za omawianym dopuszczeniem zamawiający nie zmienił swoich wymagań w tym zakresie zawartych w Standardzie technicznym nr 17/2016 - stacje transformatorowe prefabrykowane SN/nN do stosowania w TAURON Dystrybucja S.A. (wersja piąta).

Biorąc powyższe pod uwagę Izba stwierdziła, że sama okoliczność, iż zamawiający jednostkowo, w ramach pilotażu, dopuścił rozwiązanie oparte na szynach aluminium nie oznacza jeszcze, że przed ukończeniem tego pilotażu, niezależnie od jego wyników i analiz, musi je dopuszczać w szerszej skali, w ramach opisu przedmiotu zamówienia w obu obecnie prowadzonych postępowaniach.

Odwołujący podniósł także w odwołaniu, że zaskarżone wymaganie minimalne *nie ma żadnego znaczenia dla spełnienia uzasadnionych potrzeb Zamawiającego, nie ma też żadnego wpływu na funkcjonalność, właściwości użytkowe, wytrzymałość czy bezpieczeństwo dostarczanego rozwiązania, a jedynie ogranicza konkurencję do rozwiązania określonych producentów. Wskazuje to na nieadekwatność i nadmiarowość wymagania, które tym samym nie odzwierciedlają rzeczywistej, uzasadnionej potrzeby, lecz preferencje Zamawiającego, który w ten sposób stara się faworyzować wybrane przez siebie rozwiązanie, a także skutkuje nieuzasadnionym ograniczeniem uczciwej konkurencji i w konsekwencji niegospodarnym wydatkowaniem środków publicznych.*

Zamawiający w odpowiedzi na odwołanie podniósł, że *argumentem za rezygnacją z wykorzystania szyn aluminium jest ich podatność na korozję, niższe właściwości odporności na zwarcia i temperatury przy zwiarcach, jak również utlenianie aluminium. Dlatego dotychczas zdecydowana większość dostępnych na rynku rozwiązań zakładała wykorzystanie szyn miedzianych, z czym były związane doświadczenia w bezawaryjnej pracy tego typu rozdzielnic. Z kolei brak jest szerszych doświadczeń w eksploatacji rozdzielnic z szynami aluminium w dłuższej perspektywie czasowej. Jednakże przedmiotem zamówienia, którego dotyczy odwołanie, nie jest program pilotażowy, który ma na celu weryfikację rozwiązania oczekiwanego przez Odwołującego.*

Przystępujący ZPUE w zgłoszeniu przystąpienia wskazał, że *Miedź ma istotnie wyższą przewodność elektryczną niż aluminium. W źródłach technicznych podaje się orientacyjnie przewodność miedzi ok. 58 MS/m, a aluminium ok. 37 MS/m, co oznacza, że dla porównywalnego przekroju miedź przewodzi prąd skuteczniej i powoduje mniejsze straty rezystancyjne.*

Przy długoterminowej eksploatacji urządzeń wyższa przewodność oznacza mniejsze straty, mniejsze nagrzewanie toru prądowego i większy margines bezpieczeństwa termicznego. Szyny zbiorcze pracują w warunkach obciążenia prądowego, a jednym z kluczowych ryzyk eksploatacyjnych jest wzrost temperatury połączeń i torów prądowych. Miedź, dzięki wyższej przewodności elektrycznej i cieplej, daje korzystniejszy margines pracy w zakresie nagrzewania i odprowadzania ciepła; zestawienia techniczne dotyczące szyn miedzianych opierają obciążalność na przewodności rzędu 99% IACS i analizują dopuszczalne przyrosty temperatury dla różnych warunków pracy.

W rozdzielnicach SN niezawodność połączeń i ograniczenie punktów podwyższonej temperatury mają znaczenie krytyczne. Zamawiający może przyjąć, że miedź jako materiał o lepszej przewodności i korzystniejszych właściwościach cieplnych ogranicza ryzyko przegrzewania torów prądowych i połączeń w długim okresie eksploatacji.

Miedź jest materiałem twardszym i mechanicznie bardziej odpornym niż aluminium, co ma znaczenie zarówno na etapie montażu, jak i późniejszej eksploatacji urządzeń. Większa twardość miedzi w porównaniu z aluminium zapewnia lepszą odporność na uszkodzenia mechaniczne podczas montażu i eksploatacji.

Aluminium ma wyższy współczynnik rozszerzalności cieplnej niż miedź, a jego utlenianie może pogarszać jakość połączeń elektrycznych. W literaturze technicznej wskazuje się, że wysoka rozszerzalność cieplna aluminium oraz jego utlenianie mogą degradować połączenia elektryczne.

Celem wykazania powyższego przystępujący ZPUE złożył ekspertyzę prywatną sporządzoną przez mgr inż. Mirosława Schwannę, znajdującego się na liście biegłych Sądu Okręgowego w Gdańsku w zakresach: energetyki, elektroenergetyki, elektrotechniki, instalacji elektrycznych oraz BHP przy urządzeniach, instalacjach i sieciach elektroenergetycznych. Jak słusznie wskazał odwołujący, ekspertyza ta nie może być uznana za opinię biegłego, gdyż została zlecona przez przystępującego ZPUE i na jego koszt. Należało podejść do niej zatem z dużą ostrożnością.

W ekspertyzie tej jej autor w pkt IV dokonał porównania następujących parametrów technicznych i właściwości fizyko-technicznych szyn zbiorczych wykonanych z aluminium i wykonanych z miedzi: *Przewodność elektryczna, Wytrzymałość mechaniczna, Narażenia struktury materiału na zmiany podczas kształtowania w procesie technologicznym, Rozszerzalność cieplna, Odporność na korozję, Odporność na korozję styków, Zjawisko pływnięcia materiału i ryzyko wygrzania styków, Niezawodność, Cena w przeliczeniu na jednostkę przewodności*. W każdym z tych obszarów autor ekspertyzy prywatnej wskazał na przewagę miedzi nad aluminium. Powyższe prowadziło autora ekspertyzy prywatnej do konkluzji, że:

aluminium nie jest rozwiązaniem równoważnym dla miedzi – jest rozwiązaniem gorszym.

W elektroenergetyce stosowanie szyn miedzianych jest rozwiązaniem bardziej niezawodnym i trwałym, w szczególności w rozdzielnicach o obudowach zamkniętych bez dostępu lub z ograniczonym dostępem do szyn zbiorczych.

Dzięki zastosowaniu szyn miedzianych można wydłużyć czas eksploatacji rozdzielnic, dzięki czemu można skutecznie obniżyć koszty dystrybucji.

W elektroenergetyce stosowanie szyn aluminium jest rozwiązaniem bardziej ekonomicznym, w szczególności przy bardzo dużych przekrojach szyn zbiorczych, w szczególności w przypadku szyn z dostępem do połączeń stykowych, co umożliwia wykonanie zabiegów diagnostycznych (pomiar temperatury styków) i zabiegów eksploatacyjnych (dokręcanie połączeń śrubowych styków). W przypadku braku dostępu do wykonania zabiegów diagnostycznych i zabiegów eksploatacyjnych celowe i uzasadnione jest stosowanie szyn miedzianych.

Dodać należy, że udział kosztu szyn zbiorczych w koszcie wytworzenia rozdzielnicy jest na tyle niski, aby przeważały względy techniczne i niezawodnościowe.

Odnosząc się do ww. ekspertyzy podkreślenia wymaga, że mimo prywatnego charakteru ekspertyzy wątpliwości Izby nie budzą przedstawione przez autora porównania parametrów technicznych i właściwości fizyko-technicznych szyn zbiorczych wykonanych z aluminium i wykonanych z miedzi. Porównania te odnoszą się bowiem do obiektywnych właściwości obu metali jako takich, których odwołujący zresztą nie zakwestionował skutecznie. Odwołujący podniósł bowiem jedynie, że szyny zlokalizowane są w zbiorniku odizolowanym od warunków zewnętrznych (np. wilgoć), co minimalizuje czy eliminuje podatności aluminium na korozję, jak również jego utlenianie. Celem wykazania powyższego powołał się na załączony do swego pisma procesowego dowód - Katalog 2024 dot. rozdzielnicy SN typu RM AirSet marki Schneider Electric. Zdaniem Izby powyższa budowa co najwyżej ogranicza jedynie niebezpieczeństwa korozji i utleniania, ale już nie pozostałe wskazane w ekspertyzie. Według Izby występują zatem korzyści z zastosowania miedzi w rozdzielnicach. Odwołujący wykazał wprawdzie, choć dopiero w piśmie procesowym, że rozwiązanie z jego rozdzielnicami jest wykorzystywane przez dostawców energii w Czechach, tj. CEZ i EGD (E.ON) oraz operatorów systemu dystrybucyjnego energii elektrycznej na Słowacji, tj. ZSD i VSD. Powyższe wynikało z dowodów załączonych do pisma procesowego odwołującego - referencje od Schneider Electric CZ, s.r.o., referencje od Schneider Electric Slovakia, spol. s r.o. wraz z tłumaczeniem na j. polski. Odnosząc się do ww. dowodów stwierdzić należało, że obydwie referencje odnosiły się zgodnie z ich treścią do kontraktów rozstrzygniętych dopiero w 2025 r., które zakończyły się dostawą w maju 2026 r. Brak jest zatem dowodów na pozytywne sprawdzenie się ww. urządzeń w czeskich i słowackich sieciach eksploatacyjnych. Z pewnością nie jest to perspektywa wieloletnia, jakiej oczekiwał zamawiający. Istotne w sprawie jest bowiem to, czy urządzenia sprawdziły się w zadowalającej perspektywie czasowej w realnej sieci dystrybucyjnej zamawiającego. Tymczasem rozdzielnice oferowane przez odwołującego nie zostały przetestowane w tej konkretnej sieci w wystarczającym stopniu i czasie. Ich zastosowanie powinno być w tej sytuacji ostrożne, poprzedzone testami, z uwagi na ich budowę przy wykorzystaniu szyn z aluminium, a więc metalu charakteryzującego się właściwościami i parametrami obiektywnie słabszymi względem miedzi. Z tych samych powodów nie zmienia powyższych ustaleń fakt, że w *Katalogu 2024 dot. rozdzielnicy SN typu RM AirSet marki Schneider Electric. Rozdzielnica średniego napięcia w izolacji gazowej do rozdziału wtórnego energii w sieci do 24kV*, wskazano m. in.: (i) na stronie 6 i 10 - na ponad 40 letnią żywotność rozdzielnicy, (ii) na stronie 23 wskazano na 40 letnią żywotność szczelnego systemu ciśnieniowego. Taki dowód odwołujący załączył do swego pisma procesowego. W ocenie Izby powyższe materiały stanowiły marketingową deklarację producenta, czyli samego odwołującego co do spodziewanego zachowania urządzeń w przyszłości. Zamawiający ma jednak prawo opierać się nie na marketingowych deklaracjach, ale na realnych wynikach testów sprawdzonych przez siebie kompatybilnych urządzeń działających w relatywnie długiej perspektywie czasowej w swej rzeczywistej sieci.

Izba działając na podstawie art. 541 Pzp postanowiła oddalić zawarty w odwołaniach wniosek odwołującego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu elektroenergetyki, uznając, że został on powołany jedynie dla

zwłoki.

Zgodnie z art. 541 Pzp, Izba odmawia przeprowadzenia wnioskowanych dowodów, jeżeli fakty będące ich przedmiotem zostały już stwierdzone innymi dowodami lub gdy zostały powołane jedynie dla zwłoki, a także jeżeli strona lub uczestnik postępowania odwoławczego utracili prawo powoływania dowodów w toku postępowania.

Zgodnie z wnioskiem odwołującego dowód ten miał zostać przeprowadzony celem wykazania, że rozdzielnica SN z aluminium szynami zbiorczymi, w tym w szczególności rozdzielnica SN typu RM Airset marki Schneider Electric jest rozwiązaniem funkcjonalnie równoważnym względem rozdzielnicy SN z miedzianymi szynami zbiorczymi i umożliwia realizację Zamówienia zgodnie z celem jakiego mają służyć rozdzielnice SN w stacjach transformatorowych SN/nN.

Zamawiający w odpowiedzi na odwołanie ustosunkował się do wniosku dowodowego odwołującego wskazując, że teza dowodowa jest zredukowana na poziomie nader ogólnym i w istocie Odwołujący oczekuje ustalenia przez biegłego czy obie rozdzielnice z wykorzystaniem szyn aluminium lub miedzianych będą „funkcjonalnie równoważne”. Jednak nie potrzeba wiadomości specjalnych, aby na tak ogólnie zadane pytanie udzielić odpowiedzi. Owszem, będzie ona twierdząca, ale również innego rodzaju rozdzielnica, nieposiadająca innych cech obecnie wymaganych przez Zamawiającego, także umożliwiłaby podział energii elektrycznej i w tak ogólnym rozumieniu będzie „funkcjonalnie równoważna” i „umożliwia realizację Zamówienia zgodnie z celem jakiego mają służyć rozdzielnice SN w stacjach transformatorowych SN/nN”. Jednak w żaden sposób nie pozwoli to rozstrzygnąć, czy OPZ został przez Zamawiającego przygotowany w sposób prawidłowy, w tym uwzględnia jego potrzeby (w tym zakresie biegły musiałby się wypowiedzieć również o wspomnianym standardzie 17/2016, który zdefiniował obecnie kwestionowany wymóg).

Izba stwierdziła, że teza dowodowa została opisana ogólnie, a fakty mające być wykazane dowodem nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Ustalenie, że rozdzielnica SN typu RM AirSet marki Schneider Electric jest rozwiązaniem funkcjonalnie równoważnym względem rozdzielnicy SN z miedzianymi szynami zbiorczymi nie prowadzi do ustalenia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Przedmiotem oceny Izby w analizowanych sprawach nie jest kwestia abstrakcyjnej oceny równoważności funkcji obu rozwiązań, lecz kwestia pracy określonych rozwiązań w konkretnej sieci dystrybucyjnej zamawiającego, która znajduje się w określonym stanie i dla której przez lata praktyki, doświadczeń i obserwacji zdefiniowano określone standardy techniczne, serwisowe, eksploatacyjne i standardy bezpieczeństwa. Ponadto okoliczność, że rozdzielnica z aluminium szynami zbiorczymi może realizować określone funkcje analogicznie jak rozdzielnica z miedzianymi szynami zbiorczymi w świetle przytoczonego wyżej stanowiska zamawiającego z odpowiedzi nie była sporna między stronami.

Kierując się powyższymi rozważaniami Izba stwierdziła, że odwołania nie zasługują na uwzględnienie.

Stosownie do art. 553 ustawy Pzp, o oddaleniu odwołania lub jego uwzględnieniu Izba orzeka w wyroku. W pozostałych przypadkach Izba wydaje postanowienie. Orzeczenia Izby, o których mowa w pkt 1 i 3 sentencji, miały charakter merytoryczny, gdyż odnosiły się do oddalenia odwołań. Z kolei orzeczenia Izby zawarte w pkt 2 i 4 sentencji miały charakter formalny, gdyż dotyczyły kosztów postępowań, a zatem były postanowieniami. O tym, że orzeczenie o kosztach zawarte w wyroku Izby jest postanowieniem przesądził Sąd Najwyższy w uchwale z 8 grudnia 2005 r. III CZP 109/05 (OSN 2006/11/182). Z powołanego przepisu art. 553 ust. 1 ustawy Pzp wynika zakaz wydawania przez Izbę orzeczenia o charakterze merytorycznym w innej formie aniżeli wyrok. Z uwagi zatem na zbieg w jednym orzeczeniu rozstrzygnięć o charakterze merytorycznym (pkt 1, 3 sentencji) i formalnym (pkt 2, 4 sentencji), całe orzeczenie musiało przybrać postać wyroku.

Zgodnie z przepisem art. 554 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp, Krajowa Izba Odwoławcza uwzględnia odwołanie w całości lub w części, jeżeli stwierdzi naruszenie przepisów ustawy, które miało wpływ lub może mieć istotny wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia, konkursu lub systemu kwalifikowania wykonawców. W analizowanych sprawach nie stwierdzono zarzucanych zamawiającemu naruszeń Pzp, co skutkowało oddaleniem odwołań.

Wobec powyższego, na podstawie art. 553 Pzp, orzeczono jak w pkt 1 i 3 sentencji.

Zgodnie z art. 557 ustawy Pzp, w wyroku oraz w postanowieniu kończącym postępowanie odwoławcze Izba rozstrzyga o kosztach postępowania odwoławczego. Z kolei w świetle art. 575 ustawy Pzp, strony oraz uczestnik postępowania odwoławczego wnoszący sprzeciw ponoszą koszty postępowania odwoławczego stosownie do jego wyniku.

Jak wskazuje się w piśmiennictwie, reguła ponoszenia przez strony kosztów postępowania odwoławczego stosownie do wyników postępowania odwoławczego oznacza, że „obowiązuje w nim, analogicznie do procesu cywilnego, zasada odpowiedzialności za wynik procesu, według której koszty postępowania obciążają ostatecznie stronę „przegrywającą” sprawę (por. art. 98 § 1 k.p.c.)” Jarosław Jerzykowski, Komentarz do art. 192 ustawy - Prawo zamówień publicznych, w: Dzierżanowski W., Jerzykowski J., Stachowiak M. Prawo zamówień publicznych. Komentarz, LEX, 2014,

wydanie VI.

Izba oddaliła oba odwołania. Wobec powyższego odpowiedzialność za wynik obu postępowań odwoławczych ponosił odwołujący. Na koszty każdego z postępowań składał się wpis od odwołania uiszczony przez odwołującego w kwocie 15.000 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika zamawiającego w kwocie 3.600 zł.

Biorąc powyższe pod uwagę, o kosztach postępowania odwoławczego orzeczono stosownie do wyniku postępowania - na podstawie art. 557 oraz art. 575 ustawy Pzp oraz w oparciu o przepisy § 8 ust. 2 pkt 1 w zw. z § 5 pkt 2 lit. b rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania (Dz. U. z 2020 r. poz. 2437).

Przewodniczący:.....